

"EDINOST"
izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
danih ob **torčih, četrčkih**
in sobotah. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri zvečer. — **Obojno izdanje stane:**
za jeden mesec . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40
za tri mesce 2.00 4.—
za pol leta 5.— 8.—
za vsa leto 10.— 16.—
Na naročbe brez priložene naročnine se
ne jemlje ozir.
Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 3 nvč.,
v Gorici po 3 nvč. Sobotno večerno
izdanje v Trstu 2 nvč., v Gorici 4 nvč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorako.

Oglasi se računajo po tarifu v petitu; za
naslove z dohodnimi črkami se plačuje
prostor, kolikor obsega: avadnih vrstic.
Poslana, osmrtnice in javnozahvale, do-
mači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu:
ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
biti frankovano, kor nefrankovano se ne
sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spro-
jema **upravnštvo** ulica Caserma 13.
Odprte reklamacije so proste poštne.

"Edinost je moč!"

Volilna preosnova.

Temeljna načela, koja je izdelala vlada Plener-Windischgrätz za volilno preosnovo, nadvladujejo vse naše političke življenje. To obde zanimanje je tudi povsem naravno iz različnih razlogov. Prvi in glavni razlog je pač ta, da se vprašanje o volilni preosnovi ne da več spraviti raz dnevi red, kajti krivica dosedanjega volilnega reda, toliko za posamične narodnosti kolikor za posamične stanovce, je toli kričeča, da si ga ne upajo očitno zagovarjati niti oni, kojim na izključno korist je bil prikojen ta nesrečni naš volilni red. Niti nemško-liberalna stranka, koje moč in slava, dá: eksistencija se opira jedino ob krivico dosedanjega volilnega reda, in ki se mora bati, da izgine raz površje političnega življenja, ako stopi pravica na mesto krivice, niti ta sicer jako drzna stranka nima toliko poguma, da bi se kar očitno postavila po robu splošni zahtevi javnega menenja. Vprašanje volilne preosnove je toli pereče, da bode i v bodoče nadvladalo naše politično in parlamentarno življenje, dokler — se ne reši povoljno. Torej že važnost tega vprašanja sama na sebi opravičuje dovolj veliko radovednost, s katero je vsa javnost pričakovala raskritja, kako misli naša koalicijska vlada rešiti to zamotano in pereče vprašanje. A za sedanje vlado je vprašanje volilne preosnove jako važno še na drugo stran, kajti dokazati mora pravico do svojega obstanka s tem, da je boljše reši, nego je nameraval grof Taaffe. Ako ministerstvo Windischgrätz-Plener ne bi moglo dognati tega dokaza, pripoznalo bi s tem, da ni kos svoji nalogi, da ni kos izvesti prve in poglavitne točke svojega programa.

Zamislimo se le malo v dogodke iz meseca oktobra minolega leta! — Pri vsaj svoji politički lehkostivosti je grof Taaffe dobro razumel znamenja časa in prišel je do prepričanja, da ni smeti več prezirati ključev širših mas po volilni preosnovi. In v posebno čast in priznanje bode tu konstatirano, da je redko odločnostjo in enerģijo izvel posledice, izvirajoče iz tega spoznanja. Dan 10. oktobra minolega leta je bil veleznamenit, ker nam je prinesel najčastnejši in najnamenitejši čin bivšega ministerskega predsednika: tega dne predložil je grof Taaffe poslanski zbornici svoj načrt za volilno preosnovo. Ta načrt nikakor še ni bil jednak obtemu volilnemu pravu, kakoršnega imajo v Franciji, na Angleškem in drugod, kajti po Taaffejevem načrtu bilo je volilno pravo navezano na razne pogoje; vendar pa je značil odlo-

žen korak na potu do občege volilnega prava, tako, da so ga velikim veseljem pozdravili vsi ti, kojim dosednji volilni red zapira vrata do političnih pravic. A to je gotovo, da je Taaffe se svojim načrtom popolnoma presenetil posl. zbornico, sosebno pa nemške liberalce, kateri so slutili takoj — in to po vsej pravici —, da jim gre za kožo. S tem presenečenjem, ki je toliko razburilo nemške liberalce in sebične Poljake, začela se je vrsta družih presenečenj, katere je kaj drastično naslikal naš slovenski posl. dr. Gregorec. Kakor je grof Taaffe se svojim presenečenjem razveselil vse prijatelje pravice in zdravega parlamentarnega razvoja, tako nas je grof Hohenwart najneprijetneje iznenadil se svojim postopanjem. Se svojim še danes nam vsem nerazumljivim postopanjem ni le napravil veliko škodo čez volilno preosnovo grofa Taaffe-a, ampak podal je roko našim in njegovim starim nasprotnikom, da strmo-glavi grofa Taaffe-a samga, kar se mu je tudi posrečilo. Grof Hohenwart nam je vstvaril koalicijo nemških liberalcev, Poljakov in konservativcev in dobili smo ministerstvo Windischgrätz-Plener, katero si je nadelo na logo osrediti avstrijske narode z boljše volilno preosnovo, nego je bila Taaffe-ova. Vprašanje volilne preosnove nam je torej porodila ministerstvo Windischgrätz-Plener in to ministerstvo je sedaj obvezano — tako bi rekli — s častno besedo, izdelati in v življenje obuditi primerno volilno preosnovo, katere naj bi odpravila stare kričeče krivice. Z volilno preosnovo je torej tesno spojen obstanek koalicije.

Ni čuda torej, da smo napeto radovednostjo pričakovali vladnega načrta. Pričakali smo ga, toda razveselili se ga nismo, kajti v tem se strinjamo vsi, da se s Taaffe-ovim niti primerjati ne da. Da označimo duh te reforme, ne treba dizega, nego da prečitamo 1. člen, ki pravi, da se ničesa ne spremeni na dosedaj obstoječih volilnih razredih niti glede na razdelitev mandatov, niti glede pogojev za volilno pravo. Mesto da bi se pravičnejše razdelilo dosedanje število mandatov, ustvariti nam hočejo le nov volilni razred z 43 poslanci. A še v tem volilnem razredu nam ne uvedejo občege volilnega prava, ampak ostanejo izključeni celo vsi ti izobraženi ljudje, katerim ni bila sreča mila, da bi bili popolnoma dovršili kako srednjo, ali tej jednako šolo. Nadalje je volilna pravica v tem novem razredu navezana na nastopne pogoje: da mora dotičnik že 6 mesecev stanovati v dotičnem volilnem okraju,

ali da je že dve leti zavarovan pri bolniški blagajni, ali da plačuje že dva leti kak direktni državni davek. Do volilnega prava ne pridejo torej velika večina privatnih uradnikov; vsi ti delavci, ki niso že dve leti nepretrgano zavarovani pri jedni in isti bolniški blagajni in slednjiš tudi taki bogataši, ki ne plačujejo davka že dve leti.

Ako pomislimo, da imamo ogromno število na duševnem polju vpešno delujočih mož — kot uradniki pri odvetnikih, beležnikih, privatnih podjetjih ali v trgovinah — kateri niso dovršili popolnoma srednje šole, vendar pa po 5—6 razredov; da je delavec mnogokrat priučen v teku dveh let odstopiti od jedne bolniške blagajne in pristopiti k drugi; da je na tisoče delavcev zavarovanih pri privatnih društvih; ako pomislimo, da vsi ti ne dbe volilne pravice, potem nam je še le jasno, kako tesno srčno je sestavljen načrt za volilno preosnovo. Mesto da bi bili odpravili krivični sistem volitve po kurijah, mesto da bi bili odpravili takoovano zastopstvo interesov, ustvarili so nam le nov volilni razred, a še do tega je pot zastavljena s barikadami, preko katerih ne bodo mogli milijoni državljanov, zdihujočih po političnih pravicah,

Politiške vesti.

Državni zbor. Proračunski odsek končal je dne 12. t. m. razpravo o proračunu pravosodnega in domobranstvenega ministerstva. Med razpravo izjavil je pravosodni minister, da ne more dati podrobnih pojasnil o razpravi proti „Omladini“, ker obsodba ni še pravomočna. O političkih razpravah ne sme se obzirati samo na kasnjiva dejstva, ampak tudi na posebne okoliščine, valed katerih se je grešilo. Kar pa se dostaje kazni, moralo se je obzirati gledé vsakega posamičnega obtoženca na subjektivne momente; kazni pa se je odmerila po zakonu in nekateri obtoženi bili so kaznovani celo pod najnižjo postavno mejo. — Ko so razpravljali o jezikovnih odnosajih pri sodiščih, odbil je minister jako odločno očitjanje, da sodišča zapostavljajo narod češki ali pa katerokoli druge narodnost. — Pojasnil je nekoliko vprašanje o sodniškem posloju v Gorici in nadalje povdarjal posebno, da se je zahtevalo o sestavi porotnih listin na Primorskem strogo postopanje po zakonskih določbah. — Minister domobranstva je povdarjal, da se slučajne kazenske preiskave vršijo strogo

objektivno, kajti ne omejujejo se le na vojake, ampak zaslišujejo se tudi civilisti. Vojno vodstvo samo ima največji interes na tem, da se popravijo slučajni nedostatki.

V večerni seji dne 13. t. m. predložil je finančni minister dr. Plener dodatno predlogo k proračunu, po kateri naj se poviša glavica za podporo državnih uradnikov od 1 na 1 1/2 milijona. — Zbor je odklonil z veliko večino glasov Biankinijev predlog, da naj prične seja z razpravo o Windischgrätzovem odgovoru na Biankinijevo interpelacijo o namišljenem zbiranju vojnih vójev ob arbski meji. — Na to se je nadaljevala podrobna razprava o zakonskem načrtu gledé kupčije na obroke. Daljša debata vnela se je o §. 7, kateri govori o kazenskih določbah. Ta paragraf je posebno toplo zagovarjal tisti minister in res ga je zbor v sprejel nespremenjenega in prav tako tudi § 8. Seja se je pretrgala o polnodi pri § 9.

Podržavljanje železnic. Iz programa, katerega je minister za trgovino, grof Wurmbrand, razvil v železniškem odseku, je razvideti, da vlada ne misli podržaviti južno železnice. Se stališča naših tržaskih interesov, kolikor se stališča državnih interesov, moramo to le obžalovati. Kajti, dokler vlada ne dnoči v roke železniške zveze od morja adrijskega v središče države, dotlej nam ni upati primernih voznih tarifov, kakoršnih trebamo absolutno v povzdigo naše trgovine. In brez dobrih zvez je in ostane goslo „Pomoč Trstu“ — prazna beseda. Čudno zares! Ako zahtevamo, da se zgradi železnica Loka-Divača, nas tolažijo s podržavljanjem južne železnice; potem pa izvemo iz ust g. ministra za trgovino, da se na podržavljenje južne železnice niti ne misli.

Nepotrjena izvolitev. Kakor javljajo „Národný Listy“ dne 13. t. m., Nj. Vel. cesar ni potrdil izvolitve dež. poslanca Jande načelnikom češke sekcije deželnega kulturnega sveta.

Vojna uprava ruska nameruje baje osnovati še 200 novih baterij, pomnožiti torej število svojih topov za 1600.

Nemški državni zbor odočnil je v svoji seji dne 13. t. m. celo trgovinsko pogodbo z Rusijo.

Viharno zborovanje v Bukarešti. Dne 11. t. m. zborovala je v Bukarešti liberalna stranka, nastal pa je radi različnih nazorov splošen pretep. Dva policijska komisarja hotela sta pomiriti razburjene „zborovalce“, toda v zahvalo bila sta tepena; 2 meščana sta težko ranjena. Potem so hoteli „zboro-

PODLISTEK.

Lepa Anka. (31)

Hrvatski spisal Avgust Šenoa.
Poslovenil Peter Medvedček.

(Dalje.)

Molče sta izšla iz cerkve. Pred vratmi pa se objameta, poljubita. Oh kako krasen svet, kako jasen svet se jima je odprl, kakor da bi se bila spremenila vsa narava. Saj so mlada leta raj tega sveta, saj je ljubezen tisto solnce, ki ogreva srce. Materi gledati srečna svoja otroka, a stari duhovnik je stal malo oddaljen in pridno zajemal iz tobačnice. Solza radosti mu trepeče v očeh.

„Mati!“ — vpraša Anka beječe, „kje je oče, zakaj ni pri nas?“

„Potrpajte, mlada gospa“ — govori pristopivši prebendar — „oče ne bo ugovarjal, celo ljubo mu bo; to bo moja briga.“

Povrnivši se društvo v župni dvorec, posede za mizo, da se okrepča. Stari prebendar govori svečan govor počenši od Adama in Eve. Srečna, blažena ga poslušata mlada dva; tako sta bila srečna, da se nista smela niti pogledati. Vse se jima je zdelo kakor megla,

iz katere miglja zlata zvezda — resnica, da sta mož in žena.

„Anka draga,“ govori med drugim starček, — „Vi ste — resnico govorili — velika tatica, v resnici tatica, Vi ste iz hleva svete cerkve ukradla eno ovčico. A ti, Milan, porednež, ti neubogljiva ovčica, puisti se striči od nove pasterice in ako ne boš dober, bi bil vreden, da bi do groba jedel le seme-niško juho! Varuj se, pokaži, da je kakšenkrat nesrečna stara govorica, da je iz seme-nišča ubežni človek hujski kot vrag. A kaj govorim, ti nisi mogel postati duhovnik, ti si, moj Milan, žid. Si v resnici. Ti si šel v Kanaan, kakor nekdanj Izraelci in si sebi prinesel velik, sladak grozd. Varuj ta dar božji, pazi, da se ti ne pokazi, da —“

Goste vznemiri velik ropot. Pred hišo se ustavi voz. V sobo luputne bled, blaten, upehan — baron Otmar Lilienfeld. Anka prestrašena se stisne k Milanu, gostje se čudijo, prebendar stoji molčeč, v desnici drži kupico, a baron, kakor bi bil okamenel na pragu.

„Vi — Vi — Vi tukaj baron?“ vpraša prebendar.

„Kakor me vidite, sem jaz, velečestiti,“ komaj odgovori jezni Otmar.

„Kaj niste bili v Zagrebu?“

„Nisem.“

„A ono pismo?“

„Dal sem je gospodu Lackoviću, da je izročil prijorju. V Repincu sem zvedel, da se je odpeljala moja zaročnica proti tej strani. Povprašujoč po poti, sem zvedel, da so tukaj neki svatje, kar se mi vidi čudno, ker ne vidim neveste.“

„Ecco, haecce!“ pokaže prebendar na Anko.

„Moja zaročnica! To ni mogoče! To je sleparstvo, proti očetovej volji!“ — razsaja Otmar tresoč se od jeze.

„Prosim, gospod baron!“ vstane Lackovićka, „tukaj je pismeno dovoljenje mojega moža.“

„Jaz pa pravim vnovič, da je to sleparstvo, neolikanost! Vaš Lacković, Vaš svilar, Vaš oetar, ni le norec, marveč slepar!“

„Oho!“ zavpije prebendar, „a Vi ste hoteli krpati zanemarjeno huzarsko gospodarstvo s tim norcem!“

Prebendar zažvižga in na vratih se pokažeta dva hlapca, dva hrusta.

„Kaj nameravate?“ zavpije Otmar beson.

„Vržite tega huzarja“, — zagrmí prebendar, — „v vnanje tmine, kjer je jok in škripanje s zobmi. Eden, dva, tri!“

Kakor strela zagrabita hlapca Lilienfelda, kakor strela zleti ubogi revež iz hiše in med gromovitim smehom došlih kmetov od drdra na vozu.

„Amen,“ reče prebendar, „ta dogodek izbiže huzarju ves očet in vso avilo iz glave. Ali!“ — udari se z roko ob čelo — „res! Moram zapreči! Z Bogom! Jutri se zopet vidimo!“

Brez klobuka hiti po stopnicah, skoči na voz in kakor blisk zdirja proti Zagrebu. Bilo je poludne. Voz se ustavi pred hišo milosrčnih bratov.

„Ali je gospod prijor doma?“

„Je, admodum reverende!“

„Poljite me k njemu.“

Junković ves potan stopi v prijorjevo sobo. —

„A!“ sname prijor kapice, „admodum reverende!“
Dalje prih.)

valci* demonstrirati na ulici, toda rasgnala jih je policija.

Različne vesti.

Nemška cesarica v Opatiji. Kakor smo bili že prijavili, prišla je nemška cesarica s posebnim vlakom dne 13. t. m. ob 2. uri popoldne v Opatijo. Železniško poslopje bilo je odičeno z zelenjem, z nemškimi, avstrijskimi in drugimi zastavami ter z raznimi grbi. Prvi je izstopil iz vlaka dvorni maršal baron Lynker, za njim najvišji dvornik baron Mirbach. Vseled posebnega povelja Nj. Vel. cesarja prijavil se je ces. namestnik vitez Rinaldini pri prvem, kateri ga je predstavil cesarici, potem se ji je poklonil zapovednik nemške vojne ladije „Moltke“. Na kolodvoru pričakovala je cesarico posebna deputacija nemških podanikov z Reke. Po obličnih pozdravih posadila je visoka gospođa v vozove; v prvi voz je stopil vitez Rinaldini s okrajnim glavarjem in predsedniškim tajnikom, v drugi cesarica s najvišjo dvorno damo grofinjo Röckdorff, potem cesarski otroci in za njim bila je dolga vrsta vozov s spremstvom in služabniki. Ob 2 in 40 min. pop. dospeli so vozovi v Opatijo. Ob cesti na holmeih stalo je mnogo preprostega ljudstva. Takoj o prihodu ogledala si je cesarica vse sobe letovišča „Amalia“, katero je pripravljeno za njo in za cesarja Viljelma, zatem pa letovišče „Angiolina“, v katerem bodo stanovali cesarski otroci s svojimi učitelji in služabniki. Cesarica divila se je krasnemu razgledu. — Dvorni vlak vrnil se je takoj v Berlin, od koder pripelje v kratkem cesarja.

Nemški cesar v Trstu? Iz Opatije poročajo, da ostane nemški cesar tam nekoliko tednov; obišče tudi Reko, Pulj in Trst. V Pulju ostane 2 dni. Naš cesar stavi mu je na razpolago neko torpedovko, katera pride v kratkem iz Pulja pred Opatijo.

Dr. Mihovil Klaić, vodja dalmatinskih Hrvatov, obolel je na očesih tako, da se je moral podvreči operaciji, kojo so srečno izvršili na Dunaju. Nadejamo se toraj, da skoro ozdravi popolnoma.

Z Dunaja se nam poroča, da je naš rojak, g. dr. Danilo Majaron, pri tamkajšnjem viškem deželnem sodišču te dni položil odvetniški izpit izvrstnim uspehom. Čestitamo!

Mestni svet tržaški ima nocoj svojo IV. javno sejo. Na dnevnem redu je 16 točk, izmed katerih omenjamo kot najvažnejše te-le: 5.) Predlog šolskega odbora glede razširjenja ljudske šole v Šklednju; 6.) Predlog finančnega odbora o pokritju primanjkljaja v občinskem proračunu za leto 1894; 10.—12.) Predlogi šolskega odbora, med katerimi so tudi predlogi v rešitev prošnje ljudskih učiteljev v Barkovljah, Rojanu in Šklednju, da se jim odmeri jednaka plača, kakor mestnim učiteljem.

Za proslavo 50letnice vladanja Nj. Vel. cesarja. Dne 17. t. m. zborovali bodo Lloydovi kapetani v svojih društvenih prostorih, da se posvetujejo o tem, kako naj bi proslavljali 50letnico vladanja Nj. Vel. cesarja.

Na Greti ali na Belvederu? Iz apodnje okolice se nam piše: Na mojo notico, katero ste prijavili v 27. številki svojega lista (Zjutranje izdanje), oglašil se je uprav strastno neki drugi Vaš dopisnik v večernem izdanju v 30. številki „Edinosti“. Moja je strasten, zelo strasten, kajti očita mi zaporedoma neresničnost in laži.

Moj namen pa ni srdito zaganjati se v gospoda zapisnika, niti mu očitati „laži“, kajti mislim, da tako očitanja niso na svojem mestu — moj prijatelj.

Namen mi je jedino ta, stvarno dokazati, kako zelo se je motil, ko je tako srdito naperil svoje pušice — name. In zato nočem preiskovati, ali gleda skozi rojanske ali kake druge naočnike, čeravno bi moral misliti, da le prerad gleda le skozi svoje naočnike.

Hoteč dokazati, da „otroški vrt na Greti“ ni dosegel svojega namena, trdi, da omenjeni otroški vrt obiskuje le 40 otročičev ter da je gola laž moja trditve, da jih je upisanih 50. Jaz tudi nisem trdil, kar mi podtika g. dopisnik, da zabaja sleherni dan 50 otročičev v otroški vrt na Greti, ampak rekel sem samo, da v obče toliko otrok obiskuje omenjeni vrt.

Da pa je bila moja trditve resnična, in ne laž, ova Ti brate, statističnih dokazov!

V otroški vrt na Greti je upisanih 52 otročičev. Od teh je eden umrl, a drugi je izostal dne 10. t. m. Torej jih je res 50 in ne 40, kakor trdi dopisnik. Ob lepem vremenu zabaja v vrt sleherni dan 36—47 otročičev, ob slabem pa 18—24. Pri izredno slabem vremenu so pa zaprte tudi ljudske šole. Ti podatki naj pouče g. dopisnika, kako se je motil (in ne legal) v svojem dopisu. Sicer pa je pisec teh vrstic došel čisto med poukom v omenjeni otroški vrt, da se prepriča o vseh, in tedaj sem imel priliko šteti otročiče.

Gospod dopisnik se pa o tem ni nikoli prepričal osebno, da bi lahko to storil. Če nima časa moj poukom, pa naj bi zvečer stopil tja gori, če je že hotel dokazovati s številkami. Kolikor mi je znano, si je g. dopisnik priredil svoje „podatke“ na podlagi poročila nekega rodoljuba poštenjaka, kateri je edenkrat obiskal vrt, ko je bilo slučajno le malo otrok navzočih. Radi takega slučajja pa ni smeti poročati v liste namišljene podatke.

Da so moji dokazi o obiskovanju otroškega vrta istiniti, prepriča se lahko vsakdo pri tržaškem vodstvu zavodov družbe sv. Cirila in Metoda. (Konec pride).

Pri obnem zboru Barkovljanskega pevkega društva „Adrija“, kateri se je vrnil na Greti dne 11. t. m., nabralo se je v namen, da postane Barkovljanska župnija pokroviteljica družbe sv. Cirila in Metoda, in sicer pri podružnici na Greti, 3 krome in 52 stot. Udje-pevci so nabrali še posebe 2 kroni v podporo „Adriji.“ — „Adrija“ Jernej Pipan plačal je 1 krono globe, ker je prišel prepozno k obnemu zboru. Vseled lasne njega želje odmeri se od omenjene svote 60 stot. za „Adrijo“, 40 stotink pa za pokroviteljstvo Barkovljanske župnije.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti nabralo se je po gospoj Mikelič v Rojanski zadružni krčmi 1 gl. 6 nč.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda v Sežani se je nabralo v Sežani: v pušici gostilne Štolfove 6 gl. 30 nč., v pušici gostilne Mahorčičeve 3 gl. 38 nč. in v gostilni kavarne Dolenčeve 3 gl. 71 nč.

Za pomorske gojence. Z dnem 18. septembra t. l. to je s pričetkom prihodnjega šolskega leta na c. in kr. mornarski akademiji na Reki izpraznjenih je več popolnoma ali na pol prostih mest. Novi gojenci vstopljajo se bodo samo v prva dva razreda. Prošnje do 31. julija t. l. c. in kr. vojnemu ministertvu na Dunaju (mornarski oddelek).

„Il Signor“. Iz Inomesta poročajo, da je pri tamošnjem porotnem sodišču bil obsojen na 10 mesecev ječe in 25 gl. globe nek Erminio Niederkorn radi žaljenja Njeg. Velikanstva, vanemirjenja javnega miru in razširjenja bujakažojih tiakovin. Poročajo to vest, pišejo tržaški laški časopisi nekako pomilovalno o tem mladeniču — di una nobile famiglia; nazivajo ga poleg tega s častnim naslovom „signor“, kakor so nekaj Oberdanka. Ne vemo pa, če ga bodo tudi v ječi jetničarji klicali z „gospodom N.“, kadar mu prinesejo navadno jedi! . . . Taki „mučeniki“, kakor Niederkorn, veljajo naši gospodi kot največji gospodje: saj so vsi jednih misli.

C. kr. finančno ravnateljstvo prepovedalo je, da se od 12. t. m. naprej dotaknejo parniki parobrodne družbe „Istria-Trieste“ pristanišča v Salvoru. Vazokov svoj naredbi finančno ravnateljstvo ni objavilo.

Posebna zabavna vlaka v Ricmanje. Na praznik sv. Jožefa (dne 19. t. m.) odideta poleg navadnih nedeljskih in prazniških osebnih vlakov od postaje Trst-Sv. Andrej še poseben vlak ob 3. uri 1 min. in ob 4. uri 19 min. pop. do Boršta (Ricmanj). Iz Boršta vrne se poseben vlak ob 3. uri 38 min. pop. in ob 6. uri pop. Poslednji vlak ustavi se tudi na Ricmanjski postaji.

Električna luč na Reki. Reški mestni svet sklenil je v zadnji svoji seji, da upelje v mestu električno razsvetljavo ter da poteri potrebne naprave v ta namen ograki družbi za elektriko.

Izpred porotnega sodišča. Dne 13. t. m. pričela je razprava proti 27letnemu kmetu Ivanu Bogatu iz sv. Križa, obtoženemu ubojstva in težkega telesnega poškodovanja. Zatoženi in njegov brat Anton sprla sta se dne 26. decembra min. leta v neki gostilni v Sv. Križu z bratom Jakobom in Jernejem Švabom, ker je eden od njiju pil po pomoti

Bogatčovo vino. Ko je šel po noči Jernej Švab iz gostilne, napadla sta ga brata Bogatec na cesti; Ivan Bogatec udaril ga je s velikim žebeljem po seneh in ga težko ranil, ko pa je prihitel Jakob Švab svojemu bratu v pomoč, zabil mu je Ivan Bogatec žebelj v glavo. S početka sicer ni bilo videti, da je rana težka, toda ko so ga prepeljali v tržaško bolnico, umrl je za rano v nekoliko dneh.

Mrtvo truplo železn. uradnika Wascheka, ki je izginil že v mesecu januarju, kakor smo bili poročali tudi mi, našli so predvčeranjem v gozdiču blizu Opčin. Močno segaito truplo so prepeljali na pokopališče opensko. Waschek je zapustil ženo in sedmero otrok.

Nezgod. 4letna Gizela Lavrenčič, stanujoča v Rocolu hšt. 428, padla je včeraj raz nek hodnik okolo 3 m visoko. Zlomila si je desno nožico in pobila se nekoliko na glavi. Odpeljali so jo v bolnico.

Pretep. 23letnega kmeta Ivana Ljupeta, stanujočega pri sv. Ani hšt. 26, zbadel je včeraj nekdo v pretepu trikrat v desno roko. Ranjeni moral je v bolnico.

Tržčan morilec v Parizu. Dne 10. t. m. ustrelil je 31letni mehanik Karol Bauer iz Trsta neko prodajalko v Parizu in zatem umrtil samega sebe. Trdijo, da je Bauer storil to hudodelstvo iz nesrečne ljubezni, kajti ljubil je nesrečno prodajalko, ona pa ni marala zanj.

Stotnik samomorilec. V Brnu vrgel se je dne 12. t. m. upokojeni stotnik železniškega polka Konečni, na postaji v Prerovu na železnični tir. Strl ga je prišedši tovarni vlak, da je oblezel mrtve in grozno razmesarjen. Ne ve se, kaj je gnalo stotnika v smrt.

Italijanski drobiž. Iz Rima javljajo, da je naročila italijanska vlada za 10 milijonov lir drobiža iz nikla. Drobiž se bode koval v Rimu in v Milanu.

Italijanska renta v Trstu. Iz Trsta se nam piše: Vse je res, kar ste pisali o nevarnosti za tržaške „patrijotične“ bogataše, ako bi prišlo v Italijo do državnega poloma. Le to moram pripomniti, da je položaj še veliko bolj kritičen, nego ste ga narisali vi. Kajti vedite, da ste veliko prenisko posegli, navajajoč svoto italijanske rente, nahajajoče se v Trstu. Iz povsem verodostojnega vira sem izvedel namreč, da imajo v Trstu samo „kolekovane“ italijanske rente za 150 milijonov; koliko pa je je vse skupno, to pa sam Bog zna. — Da, da: naši bogataši imajo veliko denarja — za italijansko rento.

Grozen čin zblaznelega. Kakor poročajo iz Amsterdamu, zapalil je jeden blaznežev noriščeno Snoek pri Leenwardenu. Pogorela je vaa noriščica do tal. Kakih 100 norcev je zbežalo in si rešilo tako življenje, 13 jih pa pogrešajo. Najbrže so zgoreli.

Pal in mačke — mrtvaški čuvalj. Kakor poročajo iz Genove, umrla je te dni v bližnji vasi neka priletna gospa, bivša gledališčna plesalka. Stanovala je v neki hišici sredi gozda in jedina nje družba bilo je 12 psov, 12 mačk in 12 kokoši. Dotična gospa je šla iz hiše samo tedaj, kadar jej je bilo treba nakupovati živeža; ker pa je ni bilo videti še več dni, odredila je oblast, da se ulomijo vrata nje stanovanja. Dotična komisija ugle-dala je grozen prizor. Gospa je umrla menda že pred kakimi 10 dnevi in lačne živali lotile so se nje trupla, katero so trgale, kljuvale, griale, kolikor so le mogle. Truplo bilo je že pol gnilo. Živali so intrgale in pojedle levo stran lica, prsa, srce in drob.

Koledar. Danes (15.): Longin, m.; Felicit, d. m. — Jutri (16.): Mar. Dev. 7 žalosti; Heribert, šk. — Prvi krajec. — Solnce izide ob 6. uri 19. min., zatoni ob 6. uri. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 9 stop., ob 2 pop. 15 stop.

Najnovejše vesti.

Dunaj 14. Imunitetni odsek je odklonil danes prošnjo okrajnega sodišča tržaškega za dovoljenje, da bi se smelo sodnijskim potem postopati proti posl. Nabergerju.

Opatija 14. Cesar Viljelm dospe sem-kaj dne 19. t. m. Ogleda si tudi Reko, kjer ga vopojmeta guverner Bathiany in župan Ciotta.

Dunaj 14. Gosposka zbornica je vopre-jela nespremenjeno vladno predlogo o pro-izorični uredbi trgovinskih odnosov z Rusijo, potem postavo o uvrščenju jednega dela

okrajnih sodnikov v sedmi plačilni razred in slednjič zakon o odeppljenju zemljišč za javne namene.

Dunaj 14. (Poslanska zbornica). Poročevanje o vladni predlogi glede podržavljenja tržaških skladišč se je odložilo do po Velikonoči. Poročevalcem je izvoljen posl. Stalitz.

Dunaj 14. Dunajskim županom je bil danes izvoljen doedanj drugi podžupan dr. Gröbl z 88 proti 43 glasom, katere je dobil dr. Lueger.

Trgovinski brzojavi.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 723—728, za jesen 751—752. Koruza za maj-juni 5— do 502 — — — Oves za spomlad 7— do 702.

Pšenica nova od 77 kil. f. 735—740, od 78 kil. f. 745—750, od 79 kil. f. 755—760, od 80 kil. f. 760—770, od 81 kil. for. 770—775, R1 545—570; oves novi 695—740.

leščen 665—925; prosa 410—450. Srednje ponudbe pšenice, povprakevanje mirno. Prodalo se je 30.000 met. stot. po stalnih cenah. Koruza stalna, radi pomanjkanja rastoča. Vreme oblačno.

Praga. Nerafinirani sladkor: mladen. Za februar 1690, april 1675. Za maj 1680. Nova roba september 1592.

Budimpešta. Spirit, 1650—17—
Santos. Kava Santos good average za marec 10250, za juli 9825.

Hamburg. Santos good average za marec f. 82—, maj 81—, september 77—, stalen.

Dunajska borza 14. marca 1894.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	9810	9815
„ „ v srebru	9810	9815
Avstrijska renta v zlatu	11995	120—
„ „ v kronah	9770	9770
Kreditno akeije	38825	38860
London 10 let	12485	12475
Napoleoni	991	991 1/2
100 mark	6109 1/2	6097 1/2
100 italij. lir	4325	4325

SVOJI K SVOJIM!

Gostilna „Štoka“, staroznana pod imenom „Holladonna“, poleg kavarne „Fabriz“, priporoča se Slovencem v mestu in na deželi. Točijo se lahorna vino istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino debelo, tako mečkanom, kakor na deželo. Cl.

Gostilna Josipa Katalana v Rojanu, „Pri dvanaestih murvah“, priporoča se slavnemu slovenskemu občinstvu za obilen obisk. — Točila se bodo samo domača izvrstna vina. 104-23

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjskem (Via Campanile v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno opresno mleko po 14 kr. liter nedosredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni št. 1. ima trgovino z mnogovrstnim lesnim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, plotenino itd. Cl.

Pozor! Naznanjam sl. občinstvu, da sem odprl Via Lazzaretto vsoho št. 12 prodajalnico sadja in zelenjave. Prodajam tudi vino v steklenicah, mleko, smetano i. t. d. Obetam dobro postrežbo, ker imam veliko zalogo blaga i. vrsto. Priporočam se sl. občinstvu za obilen obisk. Z veleposlovanjem 52—27 **Matevž Furian.**

Prodajalnica jedilnih stvari po jako nizki ceni. Prodaja **Jožef Cerne** Piazza della Caserma št. 1 (uhod Via Ghiga). Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici Caserma, glavni shajališči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpolago so časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, Cl. kavarar.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončnega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

ROJANSKO POSOJILNO IN KONSUMNO DRUŠTVO vplana zadruga z omejenim poročtvom v Rojanu pri Trstu priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato pre-skrbljeno

prodajalnico jestvin (v ulici Bolvedere št. 3) pristopno zadrugnikom in nezadrugnikom, koji prvi so deležni letnega čistega dobička. Priporoča tudi svojo

društveno krčmo v Rojanu (poprej Pertotova) 10 minut oddaljeno od mesta, z obširnimi senčnatim vrtom in dvema dvoranama, kjer so točijo izborna domača vina, teran, pivo v steklenicah itd. Točna postrežba z gorkimi in mrazimi jedili. Priporoča tudi svojo

mesnico v Rojanu (poprej Pertotova) kjer se prodaja goveje in telečje meso, po naj-nizjih tržnih cenah. Priporoča se slavnemu ob-činstvu in udom.

Novi člani se še vedno sprejemajo ob uradnih urah vsak četrtek od 6—7 ure zvečer in ob nedeljah od 9—10 ure predp. 104—5